

Die Haghe ^{120 jaar}

Februari 2010
120e jaargang nr. 2
verschijnt 6 x per jaar

Beschermvrouwe H.M. de Koningin

LEDENBERICHT

Van de voorzitter

Zoals al in het vorige Ledenbericht gemeld: in maart aanstaande houden ons vooral twee aangename bijeenkomsten bezig.

Allereerst onze Voorjaarsledenvergadering op 6 maart in het Haags Historisch Museum. U leest daarover in dit Ledenbericht meer.

Vervolgens beginnen wij ons jubileumjaar (120 jaar Die Haghe) op dinsdag 16 maart. Dit wordt een grootse 'happening' waarvoor u allen bij dezen bent uitgenodigd. U bent dan vanaf 16.00 uur welkom in het Atrium van ons stadhuis.

Om half vijf wordt door ondergetekende het jubileumboekje *Den Haag volgens Stal & Van Doorn* uitgereikt aan onze erevoorzitter, burgemeester J.J. van Aartsen. Het tweede exemplaar wordt uitgereikt aan de Haagse gemeentearchivaris, drs. M.C. Schenk, in aanwezigheid van de twee auteurs. Samen zullen wij vervolgens de tentoonstelling die naar aanleiding van dit boek door het Gemeentearchief is georganiseerd, openen. Van circa 17.00 tot 18.00 kunt u dan, onder het genot van een drankje, deze tentoonstelling bekijken.

De bezorgers van het Jaarboek zijn met het hun kenmerkende enthousiasme bereid ook dit jubileumboek onder alle leden te verspreiden. U krijgt dat dus dankzij hun inspanningen zo spoedig mogelijk daarna (en uiteraard gratis) in de brievenbus. Alvast veel dank aan hen allen!

De tentoonstelling in het Atrium duurt tot en met vrijdag 26 maart aanstaande. Als u niet in de gelegenheid bent om op de 16de maart te komen, is er dus nog enige tijd (helaas, door een nieuwe tentoonstelling daarna, nogal kort) om daarin rond te wandelen. Vanzelfsprekend zijn wij het Gemeentearchief grote dank verschuldigd voor hun inspanningen om de start van ons lustrium, in zekere zin het einde van hun eigen lustrium, een succes te maken!

Rectificatie

In tegenstelling tot wat ik in het vorige Ledenbericht schreef, vindt de Jubileumbijeenkomst ter gelegenheid van 120 jaar Die Haghe in Muzee Scheveningen niet op 30 september plaats, maar op zaterdagmiddag 25 september. Nadere gegevens volgen nog.

Diederick Cannegieter
voorzitter

AGENDA

6 maart
Voorjaarsledenvergadering

16 maart
Boekpresentatie en opening tentoonstelling ter gelegenheid van 120 jaar Die Haghe (zie onder: Van de voorzitter)

27 maart
Lezing over hoe Den Haag aan het Gemeentemuseum kwam

17 april
Lezing over de Schilderswijk

21 april
Bezoek aan de Duinzichtkerk

12 mei
Rondleiding langs de fototentoonstelling 'Oorlog en bevrijding in Den Haag'

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

Voorjaarsledenvergadering

De Voorjaarsledenvergadering van de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe wordt op zaterdag 6 maart 2010 om 11.15 uur gehouden op de zolderetage van het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7. Vanaf 11.00 uur inloop en koffie in het museumcafé.

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen
3. Verslag van de Najaarsledenvergadering van 26 september 2009
4. Statutenwijziging; het bestuur stelt voor in art.8 lid 2 de zinsnede te schrappen: 'Zij die bij tussentijdse vacatures tot leden van het bestuur worden gekozen, treden af op het tijdstip vastgesteld voor hen, die zij vervangen.'
5. Jaarstukken 2009; de stukken worden ter vergadering uitgereikt en zijn vanaf 1 maart op te vragen bij de penningmeester, tel. 070-3281361 of via: rjgmelig@casema.nl; contributieverhoging?; verslag van de kascommissie; décharge van de penningmeester; benoeming kascommissie voor het komende jaar.
6. Vertegenwoordiging van Die Haghe in het Haags Monumentenplatform
7. Activiteiten voor de leden
8. Rondvraag
9. Sluiting

De opening van het Nederlandsch Lyceum in mei 1912.

Na afloop van de vergadering zal onze oud-voorzitter drs. P.W.J.L. Gerretsen spreken over het ontstaan van het honderd jaar geleden opgerichte Nederlandsch Lyceum.

Verslag Najaarsledenvergadering

De Najaarsledenvergadering van de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe werd op 26 september 2009 gehouden op de zolderetage van het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7.

1. De voorzitter opent de vergadering, heet de vijfenveertig aanwezige leden van harte welkom en dankt het Haags Historisch Museum voor zijn gastvrijheid.
2. Bericht van verhindering is ingekomen van de dames Van Bennekom, Heijnis, de Kieft-rozenbroek, Kraaijenhagen-Oostingh, Pezie-Baan, Quarles van Ufford-de Roock en van de heren Andriessen, Bordewijk, 't Hart, Landheer, Lemckert en Nigten.
3. De heer Zonneveld ziet in de passage 'Aanslag op stadsbeeld en stadsgroen' de mening van Die Haghe verwoord. De voorzitter antwoordt

dat de mening van Die Haghe in de totale opinie van het Haags Monumenten Platform (hierna HMPF) meeweegt.

Het verslag van de Voorjaarsledenvergadering van 21 maart 2009 wordt goedgekeurd met dank aan de secretaris.

4. De voorzitter licht het voorstel van het bestuur toe om uit art.8, lid 4 te schrappen, dat een bestuurslid dat de leeftijd van 70 jaar bereikt heeft uit het bestuur moet treden. De schijn van leeftijdsdiscriminatie dient vermeden te worden. De heer Van der Poll geeft het bestuur in overweging op een huishoudelijk reglement terug te vallen. De voorzitter wijst er op dat de bestuurstermijn van drie jaar plus een eventuele eenmalige verlenging daarvan kort is en dat tussentijds uittreden altijd mogelijk moet zijn en ook menigmaal voorkomt. De voorzitter brengt het voorstel in stemming. Bij acclamatie wordt het voorstel aangenomen.
5. De voorzitter stelt voor mevrouw drs. D. Timmer voor een nieuwe termijn van drie jaar te benoemen. De vergadering gaat met acclamatie akkoord. De vicevoorzitter stelt voor ook de heer drs. D.J. Cannegieter voor een nieuwe termijn als bestuurslid te benoemen. Ook met dit voorstel gaat de vergadering met applaus akkoord.
6. De penningmeester geeft een toelichting op de begroting voor 2010.
Er is sprake van een negatief saldo van 3.318 euro. De factoren die het saldo bepalen worden verklaard aan de vergadering: met name de lasten van het Lustrum 2010 en de daling van spaarbankrentes. Het bestuur benadert donateurs om het negatieve saldo van deze begroting te dekken. Voorgesteld wordt om de hoogte van de contributie te handhaven gezien een lichte toename van het ledental. In september 2008 bedroeg het ledental 1008, deze maand in 2009 1016. De inspanningen in het afgelopen jaar voor de ledenwerving hebben geleid tot een inhaalslag aan nieuwe leden. Mochten wij in 2008 37 nieuwe leden begroeten, in 2009 was dat gegroeid naar 55 nieuwe leden. De vragen van de heren Crefcoeur, Zonneveld en Van der Poll worden door de penningmeester beantwoord. De begroting wordt met algemene stemmen aanvaard.
7. Bij afwezigheid van de heer Nigten doet mevrouw Van Schaik verslag van de activiteiten sinds de laatste Voorjaarsledenvergadering.

Op 21 maart 2009 vond de Voorjaarsledenvergadering plaats op de zolderetage van het Haags Historisch Museum. Aan de vergadering nam een veertigtal leden deel. Na afloop hield drs. J.F. Heijbroek een informatieve en fraai geïllustreerde lezing over de geschiedenis van kunsthandel Kleykamp, waarover vorig jaar mede van zijn hand een boek is verschenen.

Op 18 april 2009 hield de bevoegen architectuurhistoricus drs. M. Teunissen voor ongeveer 40 leden in de Salon van het Haags Historisch Museum een verhelderende en ruim geïllustreerde lezing over de Nieuwe Haagse School, naar aanleiding van zijn publicatie *Schoone Eenheid* over deze karakteristieke Haagse stroming in architectuur en stedenbouw.

Op 7 mei 2009 vond een interessant bezoek plaats aan de Oud-Katholieke Kerk in de Juffrouw Idastraat, waaraan ongeveer 30 leden deelnamen. De deelnemers werden door de dames Adelaar en De Winter in twee groepen rondgeleid door het monumentale kerkgebouw en de zolderkapel.

Op 16 mei 2009 nam ons lid de heer G.J. Lemckert op de zolderetage van het Haags Historisch Museum een vijftigtal leden via een ruim geïllustreerde lezing mee op een reis terug in de tijd naar het oude centrum rondom de Nieuwe Kerk.

Op 3 juni 2009 namen ongeveer 30 leden deel aan de wandeling *Den Haag heeft gesproken*, die langs historische juridische instellingen in het centrum voerde.

De aanvankelijk op 27 juni geplande bustocht langs de Nieuwe Haagse School werd vanwege Veteranendag verschoven naar 11 juli 2009. De architectuurhistoricus drs. M. Teunissen gidde de ongeveer 50 deelnemers in twee uur langs een aantal hoogtepunten van deze bouwkundige stroming uit het interbellum. Mede door het stralende weer werd het een geslaagde rijtoer, die aansloot bij de lezing van de heer Teunissen van 18 april jl.

Op 20 augustus 2009 vond in het Haags Historisch Museum ter gelegenheid van de sluiting van de tentoonstelling *Oh, oh Den Haag* een druk bezochte bijeenkomst plaats, waar behalve onze leden ook de Vrienden van Den Haag en die van de vriendenvereniging van het museum elkaar konden ontmoeten.

Op 22 augustus 2009 was de jaarlijkse zomerexcursie, die naar de Brabantse steden Willemstad en Bergen op Zoom voerde en waaraan ongeveer 50 leden deelnamen. Ook ditmaal droegen de ons gunstig gezinde weergoden ertoe bij, dat dit een geslaagde activiteit is geworden.

Op 16 september 2009 vond een bezoek plaats aan de Julianakerk in de Schalk Burgerstraat. De beheerder de heer M. Bothe hield een inleiding over de geschiedenis van het gebouw en trakteerde de 30 deelnemers op twee boeken, over de kerk en de Stichting Stadsherstel. Na afloop was er gelegenheid de toren te bezoeken, welke inspanning werd beloond met een weids uitzicht over een in zonlicht badende stad.

8. Ons erelid de heer Stal, dit jaar voorzitter van de redactie, noemt de artikelen in het Jaarboek 2009 en licht deze toe. Dit jaarboek zal begin december worden aangeboden aan de gemeentearchivaris in verband met het 125-jarig bestaan van het archief en een artikel daarover in het jaarboek.
9. In de rondvraag vraagt ons erelid de heer Van Herwaarden welk standpunt Die Haghe heeft ingenomen over de bestemming van de Amerikaanse ambassade. De voorzitter antwoordt, dat Die Haghe zich conformeert aan het standpunt van het HMPF, waarover de heer Vader, als voorzitter daarvan, meldt dat de meerderheid van het platform voor behoud van het gebouw is, op voorwaarde dat er een zinvolle bestem-

ming aan zal worden gegeven en dat eventuele aanpassingen niet onomkeerbaar zullen zijn. Het platform betreurt dat de bestemming voor het gebouw losgekoppeld is van de later af te breken en te herbouwen noordkant van het Korte Voorhout.

De heer Wijffels vraagt of Die Haghe nog inbreng heeft gehad in het naar Den Haag brengen van het Nationaal Historisch Museum. De voorzitter antwoordt dat het Die Haghe niet opportuun leek hiervoor actie te voeren. De heer Vader merkt vervolgens op, dat zelfs het gemeentebestuur, dat toch een krachtig voorstander was van het naar Den Haag halen van het museum, niet gelukt is dit doel te bereiken. Een aparte actie van Die Haghe dan wel van het HMPF zou zeker geen effect hebben gesorteerd.

De heer Van der Poll dringt er nog eens op aan na te denken over een huishoudelijk reglement, wat de voorzitter toezeft.

De heer Amman vraagt of Die Haghe ook niet eens in 'De Oude Hagenaar' kan publiceren? Deze suggestie zal in het bestuur worden besproken.

Tenslotte meldt de voorzitter, dat er binnenkort in de binnenstad een Servaas van Rooijenhof komt, onder wiens naam dan niet alleen zal staan dat hij de eerste gemeentearchivaris was, maar ook de eerste voorzitter van Die Haghe, waarmee onze vereniging waarschijnlijk de enige historische vereniging is die op een straatnaambord vermeld staat.

10. De vergadering wordt gesloten en de voorzitter dankt een ieder voor zijn/haar aanwezigheid.

Na afloop van de vergadering sprak ons lid de heer Paul Crefcoeur over de ontwikkeling van Scheveningen als mondaine badplaats, waarover hij onlangs samen met de heer Jan van Pesch, redacteur van het wijkblad Scheveningen-Badgazet, het omvangrijke en rijk geïllustreerde boek *125 Jaar Belgisch Park. De ontwikkeling van Nieuw-Scheveningen, wonen tussen bad en stad* heeft geschreven.

Activiteiten voor de leden

Lezing over hoe Den Haag aan het Gemeentemuseum kwam

Op zaterdag 27 maart spreekt mevrouw drs. Mariette Josephus Jitta over de vroegste geschiedenis van het Gemeentemuseum Den Haag. De titel van haar lezing is: 'Hoe Den Haag aan een museum kwam: De Vereniging tot het oprigten van een Museum van Moderne Kunst. De geschiedenis van de eerste vijftig jaar van de Vereniging en 'haar' museum, 1866-1916.'

Tussen 1884 en 1935 was het Gemeentemuseum gehuisvest in de Sint Sebastiaansdoelen.

In december 2009 verscheen bij Waanders Uitgevers de publicatie *Het zal je vriend maar wezen, De geschiedenis van de Vereniging van Vrienden van het Gemeentemuseum Den Haag en 'haar' museum*, door Hans Janssen, Mariette Josephus Jitta, eindredactie Titus M. Eliëns. Dit boek kost 27,95 euro en is te koop in de museumwinkel van het Haags Historisch Museum. Mariette Josephus Jitta studeerde kunstgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit Leiden en was 35 jaar als conservator verbonden aan het Gemeentemuseum Den Haag.

Datum: zaterdag 27 maart

Tijd: 11.15 uur

Locatie: Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7

Kosten: 3 euro

Aanmelden bij de Afdeling Educatie van het Haags Historisch Museum, educatie@haagshistorischmuseum.nl of 070 3123065

Lezing over de Schilderswijk

Na het overweldigende succes van zijn lezing over het Willemspark en de Archipelbuurt zal ons lid de heer Joop Josée ons op zaterdag 17 april meenemen op een rijk geïllustreerde virtuele wandeling door de Schilderswijk. U maakt kennis met de geschiedenis van de Schilderswijk en met de grote veranderingen die sedert de jaren tachtig hebben plaatsgevonden.

De heer Josée is stadsgids van Den Haag en Rijswijk.

Datum: zaterdag 17 april

Aanvang: 11.15 uur

Locatie: Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7

Kosten: 3 euro

Aanmelden bij de Afdeling Educatie van het Haags Historisch Museum, educatie@haagshistorischmuseum.nl of 070 3123065

De Delpratwoningen rond 1900.

Bezoek aan de Duinzichtkerk

Op woensdag 21 april om 14.00 uur vindt aflevering vijf van ons Haags kerkenpad plaats. Na in 2008 de Waalse Kerk en de Evangelisch-Lutherse Kerk te hebben bezocht en vorig jaar de Oud-Katholieke Kerk en de Julianakerk, zullen wij ditmaal een bezoek brengen aan de Duinzichtkerk in het Benoordenhout. De aanleiding voor dit bezoek is het 75-jarig bestaan van deze kerk.

Tijdens het bezoek zal ons lid

De Duinzichtkerk.

mevrouw drs. Willemien de Vlieger-Moll een toelichting over de historische achtergrond alsmede een rondleiding door het gebouw geven. Tegen vergoeding van een euro kan de kosten van de kerk zorgen voor koffie of thee. Indien u van deze service gebruik wilt maken, vermeld u dan bij uw aanmelding of u koffie of thee wenst.

Datum: woensdag 21 april

Tijd: 14.00-15.00 uur

Locatie: Duinzichtkerk, Van Hogenhoucklaan 89

Kosten: 3 euro

Aanmelden bij de Afdeling Educatie van het Haags Historisch Museum, educatie@haagshistorischmuseum.nl of 070 3123065

Rondleiding over de tentoonstelling 'Oorlog en bevrijding in Den Haag'

Op woensdag 12 mei vindt een rondleiding plaats over de tentoonstelling 'Oorlog en bevrijding in Den Haag; 3-D kleurenfoto's van Wim Berssenbrugge.' Het Haags Historisch Museum presenteert vanaf 5 mei t/m 26 september 2010 deze tentoonstelling in samenwerking met het Legermuseum Delft.

Verzetsfotograaf Berssenbrugge (1918-2007) hield zich met zijn verzetsgroep, de Organisatie G, voornamelijk bezig met de spionage van V-2 raketten in Den Haag en omstreken. Na het overlijden van Berssenbrugge in oktober 2007 werden in de nalatenschap kleuren stereodia's van de bevrijding van Den Haag ontdekt. Er is geen kleurenbeeld, en zeker geen dieptebeeld, van de Haagse bevrijding bekend.

Datum: woensdag 12 mei

Tijd: 14.30-15.30 uur. Vanaf 14.00 uur ontvangst met koffie en thee in het museumcafé

Locatie: Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7

Kosten: 3 euro

Aanmelden bij de Afdeling Educatie van het Haags Historisch Museum, educatie@haagshistorischmuseum.nl of 070 3123065

Nieuwe leden

Mevrouw H.S. van Aartsen-Warsen, mevrouw M.J. Beumer-Visscher, de heer en mevrouw Evenhuis en mevrouw A.M. Guddens.

Het bestuur van Die Haghe is als volgt samengesteld:

Voorzitter

drs. D.J. Cannegieter

Vice-voorzitter

mw. drs. A.J.I. van Schaik

Secretaris

drs. P. de Kieft

Penningmeester

Ir. R.J. Gmelig Meijling

Leden

mw. Ph.A.M. Swenker

drs. C.M. Nigten

mw. drs. D. Timmer

Secretariaat

Ursulaland 61

2591 GT Den Haag

e-mail: p.kieft@planet.nl

Financiën

Storting op giro 71791 t.n.v.

Geschiedkundige Vereniging

Die Haghe

Info ledenadministratie en

opgave nieuwe leden

de heer H.J. Hendriks

tel: 079-3418355

(tussen 18.00 en 20.00 uur)

herman.hendriks@hetnet.nl

Redactieadres Ledenbericht

Balistraat 32

2585 XT Den Haag

e-mail: m.vandermast@tiscali.nl

Redacteur Ledenbericht

drs. W.M. van der Mast

Website Die Haghe:

www.haagsegiedenis.nl

Jaarboek Die Haghe

Voor aanwijzingen auteurs en

inzenden van kopij:

V.L.C. Kersing, Dienst Stads-

beheer Afdeling Archeologie,

Postbus 12651, 2500 DP Den

Haag, tel. 070-3536633, e-mail

v.kersing@dsb.denhaag.nl